

Działania MKiDN na rzecz wysokiej jakości przestrzeni z wykorzystaniem błękitno-zielonej infrastruktury (BZI)

Małgorzata Peters

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Deklaracja z Davos dla wysokiej jakości architektury i środowiska zbudowanego

W 2018 r. w Davos z inicjatywy Szwajcarii została podpisana przez przedstawicieli państw europejskich (ministrowie kultury) i przedstawicieli organizacji branżowych związanych z architekturą, urbanistyką i ochroną dziedzictwa deklaracja stanowiąca podstawę dla rozwijania w społeczeństwach europejskich **konceptji Baukultur** (którą można rozumieć jako kulturę budowania lub jako kulturę przestrzeni).

Deklaracja z Davos zobowiązuje do podejmowania działań na rzecz wysokiej jakości środowiska życia człowieka, gdzie środowisko zbudowane (nie tylko zabytki) tworzy jedność ze środowiskiem naturalnym, z poszanowaniem kontekstu kulturowego, przyrodniczego i krajobrazowego.

treść Deklaracji:

<https://davosdeclaration2018.ch/en/dd;nav/index/davos-declaration>

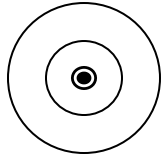
tłumaczenie na polski: http://niaiu.pl/wp-content/uploads/2019/02/tlumaczenie_deklaracja_davos.pdf

na kanwie Deklaracji opracowano

8 kryteriów wysokiej jakości architektury i środowiska zbudowanego:

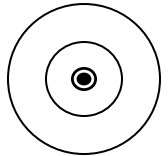
<https://davosdeclaration2018.ch/en/dd;nav/index/quality-system>

Kultura przestrzeni (Baukultur) – kryteria wysokiej jakości architektury i środowiska zbudowanego

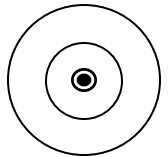
ZARZĄDZANIE

Strategia, dobre praktyki, eksperci, partycypacja społeczna

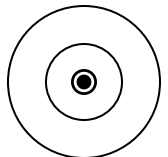
FUNKCJONALNOŚĆ

Zdrowie, wygoda, bezpieczeństwo, dostępność

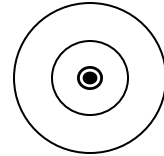
ŚRODOWISKO

Bioróżnorodność, działania zrównoważone środowiskowo, przeciw skutkom zmian klimatu

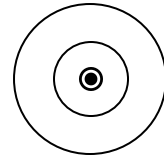
EKONOMIA

Długoterminowa korzyść: długi cykl życia obiektu, koszt realizacji vs. koszt utrzymania

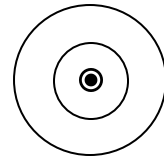
RÓŻNORODNOŚĆ

Wielofunkcyjność, integrujące przestrzenie publiczne, zapobieganie gettoizacji i gentryfikacji

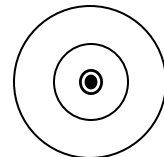
KONTEKST

Dziedzictwo, lokalna specyfika, spójność przestrzenna, powiązanie z krajobrazem

TOŻSAMOŚĆ MIEJSCA

Poczucie przywiązania/przynależności do miejsca i krajobrazu, możliwość interakcji społecznej

PIĘKNO

Estetyka, pozytywny odbiór, atmosfera, poczucie swobody

Włączenie MKiDN do realizacji inicjatywy „Koniec z betonem w centrach miast”

Kwestia **wysokiej jakości przestrzeni** dla życia człowieka wyraża się między innymi poprzez jej **wyposażenie w BZI**. Tymczasem, wbrew „płynącym z góry” ideom i zaleceniom, postępuje:

- likwidacja terenów zielonych przy dogęszczaniu zabudowy w miastach
- ekspansja zabudowy na tzw. terenach otwartych
- nadmierne (i często wtórne) zasklepianie gruntu w inwestycjach w przestrzeniach publicznie dostępnych.

reforma
systemu
planowania
przestrzennego - ???

Dlatego MKiDN, w ramach kompetencji związanych z kształtowaniem estetyki przestrzeni publicznej, włącza się w realizację inicjatywy PŁ „Koniec z betonem w centrach miast”, proponując opracowanie materiałów dedykowanych przede wszystkim inwestorom publicznym (samorządy), które wspomagałyby proces decyzyjny przy przygotowaniu inwestycji modernizacyjnych w przestrzeniach publicznych.

Główne założenia:

Celem MKiDN jest działanie **dla poprawy jakości życia**, osiągananej przez poprawę jakości przestrzeni, osiągananej z kolei przez poprawę szeroko rozumianej estetyki przestrzeni publicznych za pomocą BZI.

W ten sposób wspierane będzie **kreowanie wartościowych przestrzeni wspólnych**, użytecznych dla integracji i dostępności społecznej, kształtujących tożsamość lokalną, gdzie BZI ma funkcjonować równorzędnie z innymi rodzajami „cywilizacyjnej” infrastruktury, w sposób trwały i bez tzw. „greenwashingu”.

Publikacja służyłaby jako **wsparcie ścieżki decyzyjnej i inspiracja do rozmów** z projektantami, wykonawcami, społecznościami lokalnymi oraz innymi interesariuszami o potrzebach i korzyściach zwiększania udziału BZI w inwestycjach publicznych.

Zakres przygotowywanych materiałów

Główne zagadnienia publikacji i przewidywanego na jej kanwie programu szkoleń:

Adresaci i terminy:

Adresatami przygotowywanej publikacji będą przede wszystkim:

- wóldarze gminni
- inni inwestorzy (publiczni - zarządcy terenów)
- pracownicy komórek lub jednostek urzędów realizujących projekty rewaloryzacji/modernizacji przestrzeni publicznych
- pracownicy komórek urzędów lub jednostek zajmujących się bieżącym utrzymanie przestrzeni publicznych

Dla projektantów i wykonawców materiał będzie natomiast informacją o tym, na co zwracać uwagę przy projektach i realizacjach inwestycji publicznych. Również dla społeczności lokalnych i NGO publikacja będzie przydatną inspiracją dla szukania rozwiązań BZI dopasowanych do potrzeb danego miejsca.

Program szkoleń rozwijający najistotniejsze zagadnienia publikacji będzie adresowany do pracowników (głównie samorządy miejskie) przygotowujących i nadzorujących realizację inwestycji.

Większość prac nad treścią podręcznika i (w dalszej kolejności) programu szkoleń przewidywana jest na 2023 rok, dystrybucja publikacji i realizacja szkoleń – na 2024 rok.

Dziękuję za uwagę

i zapraszam do samodzielnej oceny znanych Państwu projektów lub realizacji pod kątem spełnienia przez nie 8 kryteriów wysokiej jakości:

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/99638c42-2680-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en> (strona UE w jęz. angielskim)

<https://op.europa.eu/o/opportal-service/download-handler?identifier=99638c42-2680-11ec-bd8e-01aa75ed71a1&format=pdf&language=pl&productionSystem=cellar&part=>
(pobieranie pliku w jęz. polskim)

kontakt: estetyka@kultura.gov.pl

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
